

Türk Hukukunda Resmi Belgede Sahtecilik Suçu

Yazarlar

M. Sıddık ÇİNKO^{1*}

Mensubiyet

¹Kamu Hukuku Doktora Programı, Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü,
34755, İstanbul, Türkiye

*Yazışma yapılacak kişi: cinkomehmet@gmail.com

Preprint

Özet

Tezimizin amacı; Türk Ceza Kanunu'nda düzenlenen resmi belgede sahtecilik suçunu esas alarak hukukumuzda resmi belgede sahtecilik suçunu irdelemektir. Bu kapsamda resmi belgede sahtecilik suçu düzenlemesini incelemek ve konuya ilişkin öneriler oluşturmak amaçlanmaktadır.

Tezimizde; öncelikle suçun tarihi gelişimi ana hatlarıyla aktarıldıktan sonra resmi belgede sahtecilik suçunun temel ve müşterek kavramlarına değinilmiştir. “Klasik suç tipi inceleme metodu” doğrultusunda resmi belgede sahtecilik suçunun unsurları, suça etki eden nitelikli halleri, özel görünüş biçimleri ayrı ayrı incelenmiştir. Ayrıca suçun yürürlükteki 5237 sayılı TCK hükümleri ile 765 sayılı ETCK hükümlerinin karşılaştırılması yapılmıştır. İncelemede, suçun temel kaynakları olan mevzuatın yanında öğretilerdeki görüşler, yargı kararları ve gerektiğinde karşılaştırmalı hukuktan yararlanılmıştır.

Tezimizde önce tartışmalı konulara ilişkin görüşler sonra ise kişisel görüşler belirtilerek çözümler ortaya konmaya çalışılmıştır. Tez çalışmamız sonucunda; özellikle resmi belgede sahtecilik suçunun temel kavramı olan belge kavramının günümüz yaşam ilişkileri ve günümüzün teknolojik gelişimine göre doğru yorumlanması ve yürürlükten kalkan 765 sayılı ETCK hükümleri etkisindeki uygulamaların değişmesi gerektiği tespit edilmiştir. Uygulamada belge kavramı ile suç unsurlarının doğru tespitinin, resmi belgede sahtecilik suçunun diğer suçlar ile ilişkisinin ortaya doğru konulmasının, özellikle teselsül ve içtima hükümlerinin doğru uygulanmasının ceza adaleti açısından önemi ortaya konulmuştur.

Anahtar kelimeler: Belge; kamu görevlisi; kamu güvenine karşı suçlar; resmi belge; sahtecilik.

GİRİŞ

Belgede sahtecilik suçları tıpkı diğer kamu güveni aleyhine işlenen suçlarda olduğu gibi toplumun önem verdiği ve toplumsal hayatın güvenle işleyişini sağlayan ortak alametlerden olan belgelere toplumun güvenini koruma amacı taşımaktadır. Belgeler hakları, borçları ve toplumdaki ilişkileri tespit etmekte ve dolayısıyla ispat aracı fonksiyonunu yerine getirmektedirler. Belgelerin bu fonksiyonunu hukuk dűzeni kabul edip güvenceye almıştır. Bu kapsamda toplumun (kamunun) belgelere yönelik güvenini sarsıcı nitelik taşımaları sebebiyle belgede sahtecilik fiilleri suç kabul edilip cezai yaptırıma bağlanmıştır.

Belgede sahtecilik suçları içeriği itibarıyla karmaşıktır. Belgede sahtecilik suçlarının toplumsal ve ekonomik hayatın pek çok ilişkisini ilgilendirmesi suçun karmaşık yapısını arttırmaktadır. Belgede sahtecilik suçları aynı zamanda yaşamın dinamikliğini içerdiğinden değişkenlik de arz etmektedir. Günün teknolojik düzeyine ve yaşam ilişkilerine göre sahtecilik suçlarının işleniş şekli ve türü değişebilmektedir. Örneğin; önceleri sahte kimlik belgesi mekanik yöntem ile yapılmakta iken günümüzde bilgisayarlar ve yazıcılar aracılığıyla yapılabilmektedir.

Belgede sahtecilik suçu, sahtecilik suçlarından en yaygın işlenenidir. Bu suçun başka suçlarla birlikte, özellikle de dolandırıcılık suçuyla birlikte işlendiği görűlmektedir. Belgede sahtecilik suçu genellikle belli bir menfaat için işlenmektedir. Bazen ise bürokratik engelleri aşmak için işlenmektedir. Ayrıca zaman ve mekân sınırlamasına tabi olmaksızın işlenebilen bir suç tipidir. Belgede sahtecilik suçu toplumun her kesimi tarafından işlenebilen bir suç tipidir. Suçun haksızlık içeriğinin görece az olması sebebiyle fazla dűřünűlmeksizin, etik bariyerler kolaylıkla aşılıp bu suç işlenebilmektedir.

Belgede sahtecilik suçu hep tartışılmış ve halen de tartışılmaya devam edilmektedir. Belgede sahtecilik suçunun konusu, suçun unsurları, içtimaı, teselsűlü, diğer suç tipleri ile ilişkisine dair tartışmalar günümüzde de devam etmektedir. Günün ekonomik ve teknolojik gelişmesinin bu suçun şkillenmesinde ve işlenmesinde etkili olması, suçun karmaşık yapıya sahip olması tartışmalarını beslemektedir.

Belgede sahtecilik suçunun en önemli kısmını resmi belgede sahtecilik suçu oluşturmaktadır. Suçun, kamuya ait belgeleri konu etmesi sebebiyle toplumsal güveni daha çok sarıştığı kabul edilmektedir. Belgedeki ve sahtecilik fiilindeki karmaşıklık resmi

belgede sahtecilik suçunda da tezahür etmektedir. Bu suç da günün toplumsal, ekonomik ve teknolojik gelişim düzeyine göre şekillenmektedir. Bu nedenle karmaşıklığı ve dinamikliğı olan bir suç tipidir.

Belgede sahtecilik suçları geçmişte ele alınıp incelenmiştir. Ancak genelde belgede sahtecilik suçlarının, özelde ise resmi belgede sahtecilik suçunun yukarıda belirtildiğı üzere karmaşık yapıya sahip olmaları, toplumsal ve ekonomik yaşamın pek çok alanı ile ilgili olmaları, günün yaşam ilişkileri ve teknolojik gelişmeleri ile şekillenip çeşitlenmesi, toplumun her kesimi tarafından işlenebilen suçlar olması sebebiyle, resmi belgede sahtecilik suçu yeniden ele alınıp incelenmesi ve yorumlanması gereken bir suç tipidir.

Tezimizin konusu; “Türk Hukukunda Resmi Belgede Sahtecilik Suçu” olduğundan belgede sahtecilik suçlarının tamamına değinilmemiş ancak resmi belgede sahtecilik suçunun özel belgede sahtecilik suçu ve diğerk yakın suçlar ile ilişkisine yeri geldiğinde değinilmiştir. Belirtildiğı üzere çalışmamız iç hukuku ilgilendirdiğinden suçun karşılaştırmalı hukuktaki yeri ayrıca inceleme konusu yapılmamış ise de yeri geldiğinde karşılaştırmalı hukuktaki durumuna da değinilmiştir.

Tezimiz, giriş ve sonuç bölümü hariç olmak üzere üç bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde suçun tarihi gelişimine değinildikten sonra suça ilişkin temel ve müşterek kavramlar açıklanmıştır. İkinci bölümde suçun unsurları, nitelikli halleri, suçun unsurları dışında kalan hususlar, suçun özel görünüş biçimleri incelenmiş ve suçun yakın diğerk suçlarla ilişkisine değinilmiştir. Üçüncü bölümde ise suçun muhakemesi ele alınmıştır. Resmi belgede sahtecilik suçundan verilen cezanın infazının özellik arz etmediğı, infaz hukukunun genel kurallarına tabi olduğu hususuna değinmekle yetinilerek bu suçtan verilen cezanın infazına çalışmamızda yer verilmemiştir.

SONUÇ

Belgeler toplumsal hayatın güvenle işleyişini sağladıkları için toplumda güven oluşturmaktadırlar. Toplumda oluşan bu güvenin korunması ve böylece toplumsal hayatın güvenle işleyişini için hukuk düzeninin belgelerin gerçekliğini ve doğruluğunu teminat altına alması gerekir.

Belgelerin bu fonksiyonları sebebiyle en eski hukuk düzenlerinde dahi “belgede sahtecilik” suç olarak kabul edilmiştir. Bu kapsamda kabul edilen belgede sahtecilik suçlarının en

önemli suç tipi ise “resmi belgede sahtecilik suçu”dur. Resmi belgenin diğer belgelere göre kamuda daha fazla güven oluşturması, bu suçun yaptırımının da daha fazla olmasını gerektirmiştir.

Türk Hukuk Sistemi de bu duruma kayıtsız kalmamıştır. Hukukumuzda geçmişte olduğu gibi halen yürürlükte olan 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu’nda resmi belgede sahtecilik suçu düzenlemesine özel olarak yer verilmiştir.

5237 sayılı Türk Ceza Kanunu’nu inceleme konumuzu oluşturan “Türk Hukukunda Resmi Belgede Sahtecilik Suçu” itibarıyla ele aldığımızda incelememiz sonucunda bazı sonuçları tespit etmiş bulunmaktayız. Tespit ettiğimiz hususların bir kısmı kanuni düzenlemelere ilişkin iken bir kısmı ise uygulamaya ilişkindir. Öncelikle kanuni düzenlemeye ilişkin tespit ve önerilerimizi belirttikten sonra uygulamaya ilişkin tespit ve öneriler belirtilecektir. Bu kapsamda öncelikle kanuni düzenlemeye ilişkin tespit ve önerilerimizi paragraflar halinde belirtmeyi uygun bulmaktayız.

Sadece resmi belgede sahtecilik suçunun değil tüm belgede sahtecilik suçunun temel kavramı olan “belge” kavramının “*Tanımlar*” başlıklı TCK 6. maddesinde tanımlanması gerekir. Yapılacak tanımın hukuki güvenlik ve kanunilik ilkesine uygun olacak şekilde belirgin ancak günün teknolojik gelişmesi karşısında eskimeyecek şekilde gerçeği ve genel tanım olması gerekir. Bu çerçevede belgeyi oluşturan yazının şekli ve yazının yazıldığı zeminin kâğıt olması gerektiğine ilişkin katı tanımlardan kaçınılmıştır. Belgenin ispat aracı olması önem taşımakla birlikte bu özelliğine de tanımda yer vermemek gerekir. Tanımda belgenin temel unsurlarına yer vermek yeterli olacaktır. Çünkü bir belge, tanımda yer alan temel unsurları taşımakla zaten ispat fonksiyonunu da taşımış olacaktır. Bu çerçevede “belge”yi, “hukuki sonuç doğuran düzenleyeni belli veya belirlenebilir irade açıklamalarını içeren yazı” olarak tanımlamak yerinde olacaktır.

Elektronik belgeler de tıpkı fiziki belgeler gibi belgede sahtecilik suçuna konu olabilecek belgelerdir. Bu belgelerin hukuki korunmaları da fiziki belgeler ile aynıdır. Elektronik belgelerin unsurları ve fonksiyonları, mevzuattaki yeri, ispat araçları olarak kabul görmeleri, kamunun bu doğrultudaki güveni bu belgelerin de belgede sahtecilik suçuna konu olması gereğini doğurmuştur. Ancak konu hakkında tereddütler yukarıda önerilen belge kavramının tanımına yer verilmesi ile giderilecektir.

Kamu görevlisinin resmi belgede sahtecilik suçunu düzenleyen TCK md. 204/2'deki "görevi gereği düzenlemeye yetkili olunan resmi belge" ifadesi tereddüt yaratmaktadır. Şöyle ki bu ifade kamu görevlisinin görevi dolayısıyla düzenlenen belgelerin bu suçun konusunu oluşturmayabileceği tereddüdüne sebep olabilmektedir. Oysa kamu görevlisinin görevi gereği ve görev dolayısıyla düzenlediği belgelerin tevsik edici özellikleri farklı değildir. Bu nedenle her iki tür belge aynı statüde kabul edilmelidir. Tereddüt oluşmaması için TCK md. 204/2'deki düzenlemenin her iki durumu içerecek şekilde "görevi gereği düzenlemeye yetkili olunan resmi belge" ifadesi yerine "görevi kapsamında düzenlemeye yetkili olunan resmi belge" ifadesine yer verilmelidir.

TCK md. 204/2'deki düzenlemede belirtilen seçimlik hareketlerden sadece "resmi bir belgeyi sahte olarak düzenlemek" seçimlik hareketinde "resmi belge" ifadesine yer verilmiştir. Diğer seçimlik hareketlerde ise "resmi belge" kavramı kullanılmayıp "belge" kavramına yer verilmesi, bu seçimlik harekette suç konusunun belge olmasının yeterli olduğu, resmi belge olmayabileceği izlenimini doğurmaktadır. Oysa TCK md. 204/2'deki tüm seçimlik hareketlerin suç konusu "belge" olmayıp "resmi belge"dir. Tereddüt oluşmaması için tüm seçimlik hareketlerde "resmi belge" ifadesine yer verilmelidir.

TCK 210. maddesi, emtiayı temsil eden belgenin resmi belge hükmünde olduğunu ve sahteciliğe konu edilmesi halinde resmi belgede sahtecilik suçuna ilişkin hükümlerin uygulanacağını belirtmiştir. Ancak emtiayı temsil eden belge ile ne kastedildiği ile ilgili, ne madde içeriğinde ne de gerekçesinde bir açıklama bulunmamaktadır. 5237 sayılı TCK'nin yürürlüğe girdiği tarihte yürürlükte bulunan 6762 sayılı Eski Türk Ticaret Kanunu'nda "Emtia senetleri" başlıklı fasılda (md. 744 vd.) makbuz senedi, varant, taşıma senetleri düzenlemesine yer verilmişti. Bu itibarla emtia senetlerinden bu üç senedin kastedildiğinde tereddüt bulunmamaktaydı. Ancak 01.07.2012 tarihinde yürürlüğe giren 6100 sayılı yeni Türk Ticaret Kanunu emtia senetleri başlıklı bir düzenlemeye yer vermemiştir. Bu itibarla TCK 210. maddesinde belirtilen emtiayı temsil eden senetler ile hangi belgelerin kastedildiği konusunda bir belirsizlik oluşmuştur. Belirsizliğin giderilmesinde, öncelikle; 5237 sayılı TCK'nin yürürlüğe girdiği tarihte yürürlükte bulunun 6762 sayılı Eski Türk Ticaret Kanunu'nda emtia senetleri düzenlemesinin gözetilmelidir. İkinci olarak; 5237 sayılı TCK'nin yürürlüğe girdiği tarihteki ceza, ticaret ve eşya hukuku alanındaki yeni düzenlemeler ve bu alandaki öğretilerdeki görüşler

gözetilmelidir. Bu iki kıstas gözetilerek emtiayı temsil eden senetlerin makbuz senedi, varant, konişmento ve taşıma senedinden oluştuğu kabul edilmeli ise de belirsizliği gidermek için madde metninde düzenleme yapılması yerinde olacaktır.

Kanuni düzenlemeye ilişkin tespit ve önerilerimizi belirttikten sonra uygulamaya ilişkin tespit ve önerilerimizi de paragraflar halinde belirtmeyi uygun bulmaktayız. Bu kısım ilgilili öneri ve tespitlere geçmeden önce bunların sadece yargı uygulamasına ilişkin olmadığını, öğretiyeye de ilişkin olduğunu belirtmemiz gerekir.

Yeni TCK düzenlemesinde artık geçerli olmadığı halde ETCK düzenlemesinin etkisinde kalınarak bazı kavramlar kullanılmaya devam edilmekte ve bu şekilde yeni TCK hükümleri gözardı edilerek yorumlar yapılmaktadır. Artık geçerli olmayan veya eksik kalan kavramların terk edilmesi ve yürürlükteki mevzuat ve TCK'ye uygun kavramlar kullanılması, uygulamanın bu şekilde yerleşmesi gerekir.

“Resmi belgeyi sahte olarak düzenlemek” seçimlik hareketinin açıklanmasında “taklit” kavramı yetersizdir. Taklit olmaksızın, tamamen sahte bir resmi belge düzenlenilerek bu seçimlik hareket gerçekleştirilmiş olunabilir. Bu seçimlik hareketin sadece taklit kavramı ile açıklanması eksik açıklama olacaktır.

Öğreti ve uygulamada aldatma niteliği, "aldatma kabiliyeti", "iğfal kabiliyeti", "aldatma yeteneği" kavramları ile de ifade edilmekte ise de bu kavramlar yerine "aldatma niteliği" kavramının kullanılması daha doğru olacaktır. "Aldatma kabiliyeti" "iğfal kabiliyeti", "aldatma yeteneği" kavramları TCK'de kullanılan kavramlar değildir. TCK 204. maddesinde "*başkalarını aldatacak şekilde*" ifadeleri, madde gerekçesinde ise "*yanıltıcı nitelikte*" "*aldatacak şekilde*" ve "*aldatıcı nitelikte*" ifadeleri kullanılmıştır. “Aldatma”, “iğfal”, “kandırma” kelimeleri aynı amaçla kullanılan kelimeler olup ortak özellikleri, kişinin özgür iradesini etkileyerek farklı davranmasını, yanlış iş yapmasını sağlamaktır. Bu ortak husus ise sahtecilik fiilinin özünde olan bir husustur. Aldatma veya iğfal kelimesi ile birlikte kullanılan "kabiliyet" veya "yetenek" kelimeleri aslında daha çok kişilerin vasfına yönelik kullanılması uygun olan kelimelerdir. Oysa aldatmanın üzerinde arandığı şey belgedir. Bu itibarla belgede aranan aldatmanın yetenek, kabiliyet veya güç gibi ifadeler ile değil, belgenin bir niteliği olarak aranması, kavramın da buna uygun olarak "aldatma niteliği" olarak kullanılması doğrudur.

Hukuken geçersiz belgeler konusunda kullanılan “mutlak butlan” ve “nispi butlan” kavramları yerine yürürlükteki mevzuat ile uyumlu olarak; “yokluk”, “kesin hükümsüzlük (tam veya kısmi)”, “iptal edilebilirlik (düzelebilir hükümsüzlük ve bozulabilir geçerlilik)” ve “yazılmamış sayılma” gibi kavramların kullanılması doğru olacaktır. “Mutlak butlan” ve “nispi butlan” kavramlarının kullanılmasının esasını teşkil eden pek çok temel kanun değişmiş bulunmaktadır. Bu kapsamda yürürlüğe giren yeni Borçlar Kanunu, Medeni Kanun, Ticaret Kanunu gibi kanunlarda yer verilen yeni kavramlar ile hukuken geçersiz belgeler konusunun ele alınıp değerlendirilmesi yerinde olacaktır.

Gerçekleştirilen fiilin kişiye yarar sağlamaması hali esas alınarak tanımlanan gereksiz sahtecilik halinde bir yararın da sağlanmaması gerekir. Çünkü sahteciliğin az da olsa bir zarara sebep olması veya yarar sağlanması halinde gereksiz sahtecilik söz konusu olmayacaktır. Başka bir ifadeyle gereksiz sahtecilikte, sahteciliğin zarar veya zarar ihtimalini doğurmayacak kadar gereksizliği ile bir yarar sağlamayacak kadar etkisizliği söz konusudur. Belgede sahtecilik suçu ile korunmak istenen hukuksal değer olan kamu güveni yönünden bir zarar veya zarar ihtimalini doğurup doğurmadığının temsili açısından sahtecilikteki bu duruma, “zararsız sahtecilik” de denilmesinin yanlış olmayacaktır. Uygulamada gereksiz (zararsız) sahtecilik hallerinde suçun oluşmadığı belirtilerek beraat kararı verilmekte ise de şeklen de olsa gerçekleştirilmiş bir sahtecilik söz konusudur. Ancak belgede sahtecilik suçunda korunan kamu güveninin zedelenme seviyesi çok azdır. Bu itibarla gereksiz (zararsız) sahtecilikte haksızlık seviyesi az olan şekli bir suç hali söz konusu olduğundan ceza verilmesi hakkaniyete aykırı olup CMK 223/4-d’de belirtilen “işlenen fiilin haksızlık içeriğinin azlığı” hususu durumuna uymakla “ceza verilmesine yer olmadığına karar verilmesi” daha doğru olacaktır.

Uygulamada; tıpkı ETCK dönemindeki gibi ilgilinin rızasının varlığı, zarar verme bilincinin ve dolayısıyla suç kastının bulunmaması olarak değerlendirilip suçun manevi unsurunun bulunmadığı gerekçesiyle beraat kararı verildiği görülmektedir. Oysa sahtecilik suçlarında rıza, bir hukuka uygunluk sebebi olmamakla birlikte fail, rızayı bir hukuka uygunluk sebebi zannetmişse meselenin "hata" hükümleri çerçevesinde çözümlenmesi doğru olacaktır. Bu durumun manevi unsur ile ilgisi bulunmamaktadır. Failin, rızanın davranışı meşru kılacağına inanarak hareket etmesi bu şekilde normu yanlış yorumlaması söz konusudur. Failin normu yanlış yorumlamasında düştüğü bu hata, kaçınılmaz ise

kusurlu kabul edilmeyerek hakkında “ceza verilmesine yer olmadığına” karar verilmesi gerekir.

Belirtilen nedenlerle inceleme konumuz itibarıyla TCK’de bazı düzenlemelerin yapılmasını önermekteyiz. Bu kapsamda;

“*Tanımlar*” başlıklı TCK 6. maddesine bir bent eklenmesi gerekmektedir. Bu kapsamda maddedeki açıklamalar da gözetilerek Türk Ceza Kanunu’nun 6. maddesine / 1-d’den sonra gelmek üzere;

“*Belge deyiminden; hukuki sonuç doğuran düzenleyeni belli veya belirlenebilir irade açıklamalarını içeren yazı,*” ifadelerinin eklenmesi, diğere bentlerin buna göre kaydırılması yerinde olacaktır.

TCK 204. maddesinin 1. ve 2. fıkralarında değişiklik yapılması gerekmektedir. Bu çerçevede maddenin değişik haline ilişkin önerimiz řu şekildedir:

“*Resmi belgede sahtecilik*

Madde 204- (1) Başkalarını aldatacak şekilde bir resmi belgeyi sahte olarak düzenleyen, gerçek bir resmi belgeyi değiştiren veya sahte resmi belgeyi kullanan kişi, iki yıldan beş yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

(2) Başkalarını aldatacak şekilde görevi kapsamında düzenlemeye yetkili olunan bir resmi belgeyi sahte olarak düzenleyen, gerçek bir resmi belgeyi değiştiren, gerçeğe aykırı olarak bir resmi belge düzenleyen veya sahte bir resmi belgeyi kullanan kamu görevlisi üç yıldan sekiz yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

(3) Resmi belgenin, kanun hükmü gereği sahteliği sabit oluncaya kadar geçerli olan belge niteliğinde olması halinde, verilecek ceza yarısı oranında artırılır.”

TCK 210. maddesinde emtia senetleri konusuna açıklık getirmek için bu maddede de düzenleme yapılması uygun olacaktır. Maddenin 1. fıkrasındaki “*emtiayı temsil eden belge*” ifadesi yerine “*makbuz senedi, varant, konişmento ve taşıma senedi*” ifadesine kanuni düzenlemede yer verilmesi doğru olacaktır.

KAYNAKÇA VE NOTLAR

ADAL Erhan, **Hukukun Temel İlkeleri El Kitabı**, 12. Baskı, Legal Yayıncılık, İstanbul, 2012.

ADIGÜZEL Burak, **Sermaye Piyasası Hukuku**, 4. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara, 2022.

AKIN Gülfer, **Resmi Belgede Sahtecilik Suçu**, Adalet Yayınevi, Ankara, 2022.

AKYILMAZ Bahtiyar/SEZİNER Murat/KAYA Cemil, **Türk İdare Hukuku**, 7. Baskı, Seçkin Yayınevi, Ankara, 2016.

ANTALYA O. Gökhan/TOPUZ Murat, **Eşya Hukuku**, IV/1. Cilt, 3. Baskı, Seçkin Yayınevi, Ankara, 2019.

ANTALYA O. Gökhan/TOPUZ Murat, **Medeni Hukuk Giriş, Temel Kavramlar, Başlangıç Hükümleri**, Legal Yayıncılık, İstanbul, 2016.

ARTUK M. Emin /GÖKCEN Ahmet/ALŞAHİN M. Emin /ÇAKIR Kerim, **Ceza Hukuku Genel Hükümler**, 16. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara, 2022.

ARTUK M. Emin /GÖKCEN Ahmet/ALŞAHİN M. Emin /ÇAKIR Kerim, **Ceza Hukuku Özel Hükümler**, 20. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara, 2022.

ARTUK M. Emin/GÖKCEN Ahmet/YENİDÜNYA Ahmet Caner, **Türk Ceza Kanunu Şerhi**, 4. Cilt, Turhan Kitabevi, Ankara, 2009.

ATALAN Mustafa, **Dolandırıcılık, Sahtecilik ve Güveni Kötüye Kullanma Suçları Şerhi**, 4. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara, 2022.

AVCI Mustafa, **Osmanlı Ceza Hukuku, II, Özel Hükümler**, 3. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara, 2018.

AYDIN Mehmet Akif, **Türk Hukuk Tarihi**, 18. Baskı, Beta Yayınları, İstanbul, 2021.

BAYRAKTAR Köksal/EVİK Vesile Sonay/KANGAL Zeynel T./KESKİN Kızıroğlu Serap/YILDIZ Ali Kemal/ZAFER Hamide/AKSOY Retonaz Eylem/AKYÜREK Gülü/EVİK Ali Hakan/MEMİŞ Kartal Pınar/ALTUNÇ Sinan/AYTEKİN İnceoğlu Asuman/BOSTANCI Bozbayındır Gülşah/EROĞLU Fulya, **Ceza Özel Hukuku**, 6. Cilt, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2020.

BAYTAZ Abdullah Batuhan, **Kanunilik İlkesi Bağlamında Ceza ve Ceza Muhakemesi Hukukunda Yorum**, İstanbul Arşivi, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2018.

BÖREKÇİ Eşref Barış, **Kişisel Verileri Verme, Yayma veya Ele Geçirme Suçu (TCK md. 136)**, Onikilevha Yayıncılık, İstanbul, 2020.

CENGİZ Salih/İŐLEK Dilek Salkım/İŐAT Esra, **Belgede Sahtecilik Tespitinde Mükrekkep Yapı ve Yaő Tayini**, Seçkin Yayınevi, Ankara, 2017.

CENTEL Nur/ZAFER Hamide/ÇAKMUT Özlem, **Türk Ceza Hukukuna Giriş**, 11. Baskı, Beta Yayım Dağıtım A.Ő., İstanbul, 2020.

CENTEL Nur/ZAFER Hamide, **Ceza Muhakemesi Hukuku**, 20. Baskı, Beta Basım Yayın A. Ő., İstanbul, 2021.

CİN Halil/Akyılmaz Gül, **Türk Hukuk Tarihi**, 13. Baskı, Sayram Yayınları, Konya, 2021.

ÇAĞLAYAN M. Muhtar, **Türk Ceza Kanunu**, 2. Cilt, Ankara, 1970.

ÇAĞLAYAN Ramazan, **İdare Hukuku Dersleri**, 10. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara, 2022.

ÇAĞLAYAN Ramazan, **İdari Yargılama Hukuku**, 14. Baskı, Seçkin Yayınevi, Ankara, 2022.

DEMİRBAŐ Timur, **Ceza Hukuku Genel Hükümler**, 17. Baskı, Seçkin Yayınevi, Ankara, 2022.

DEVELİOĞLU Ferit, **Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Sözlük**, 24. Baskı, Aydın Kitabevi, 2007.

DÖNMEZER Sulhi/ERMAN Sahir, **Nazari ve Tatbiki Ceza Hukuku**, 1. Cilt, 14. Baskı, Der Yayınları, İstanbul, 2019.

DÖNMEZER Sulhi/ERMAN Erman, **Nazari ve Tatbiki Ceza Hukuku**, 2. Cilt, 14. Bası, Der Yayınları, İstanbul, 2019.

DÜLGER Murat Volkan, **Biliőim Suçları ve İnternet İletişim Hukuku**, 9. Baskı, Seçkin Yayınevi, Ankara, 2022.

ERCAN İsmail, **Ceza Hukuku Özel Hükümler**, 13. Baskı, Kuram Kitap, Kocaeli, 2017.

EREM Faruk/TOROSLU Nevzat, **Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler**, 5. Baskı, Savaş Yayınları, Ankara, 1987.

ERMAN Sahir, **Sahtekârlık Suçları**, 3. Cilt, 5. Baskı, İ.Ü. Fen Fakültesi Döner Sermaye İşletmesi Prof. Dr. Nazım Terzioğlu Baskı Atölyesi, İstanbul, 1987.

ERMAN Sahir/ÖZEK Çetin, **Ceza Hukuku Özel Bölüm, Kamu Güvenine Karşı İşlenen Suçlar**, Dünya Yayıncılık, İstanbul, 1996.

ESEN Sinan, **Malvarlığına Karşı Suçlar-Belgelerde Sahtecilik ve Biliőim Alanında Suçlar**, Adalet Yayınevi, Ankara, 2007.

ESENER Turhan/GÜVEN Kudret, **Eşya Hukuku**, 8. Baskı, Yetkin Yayınları, Ankara, 2019.

GERÇEKER Hasan, **Yorumlu-Uygulamalı Türk Ceza Kanunu**, 2. Cilt, 4. Baskı, Seçkin Yayıncılık, 2018.

GÖKCAN Hasan Tahsin/ARTUÇ Mustafa, **Ceza Hukukunda Kamu Görevlisi ve Özel Soruşturma Usulleri**, 4. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara, 2017.

GÖKCEN Ahmet, **Belgede Sahtecilik Suçları**, 5. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara, 2018.

Gökcen Ahmet/BALCI Murat/ALŞAHİN M. Emin/ÇAKIR Kerim, **Ceza Muhakemesi Hukuku**, 6. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara, 2022.

GÖZÜBÜYÜK Abdullah Pulat, **Alman Fransız İsviçre ve İtalyan Ceza Kanunları ile Mukayeseli Türk Ceza Kanunu Açıklaması**, 3. Cilt, 4. Baskı, Kazancı Hukuk Yayınları, İstanbul, 1976.

GÜNDEL Ahmet, **Türk Ceza Kanunu Açıklaması**, 3. Cilt, Sözkese Matbaacılık, Ankara, 2009.

HAFIZOĞULLARI Zeki/ÖZEN Muharrem, **Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler Toplum Karşı Suçlar**, 3. Baskı, Us-A Yayıncılık, Ankara, 2017.

HAKERİ Hakan/TEKİN Derya, **Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler**, 2. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara, 2022.

İÇEL Kayıhan/SOKULLU Akıncı Füsun/ÖZGENÇ İzzet/SÖZÜER Adem/MAHMUTOĞLU Fatih Selami/ÜNVER Yener, **İçel Suç Teorisi**, 2. Kitap, 2. Baskı, Beta Yayıncılık Dağıtım A.Ş., İstanbul, 2000.

KAYAR İsmail, **Ticaret Hukuku**, 3. Baskı, Seçkin Yayınevi, Ankara, 2015.

KAYIHAN Şaban/ÜNLÜTEPE Mustafa, **Medeni Hukuka Giriş ve Türk Medeni Kanununun Başlangıç Hükümleri**, Seçkin Yayınevi, Ankara, 2016.

KAZAKER Gözde, **Kamu Davasına Katılma**, Adalet Yayınevi, Ankara, 2019.

KENDİGELEN Abuzer/KIRCI İsmail, **Kıymetli Evrak Hukuku**, 6. Baskı, Onikilevha Yayıncılık, İstanbul, 2022.

KOCA Mahmut/ÜZÜLMEZ İlhan, **Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler**, 15. Baskı, Seçkin Yayınevi, Ankara, 2022.

KOCA Mahmut/ÜZÜLMEZ İlhan, **Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler**, 8. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara, 2022.

KUNTER Nurullah, **Suçun Maddi Unsurları Nazariyesi**, İsmail Akgün Matbaası, İstanbul, 1954.

KURU Baki, **Medeni Usul Hukuku Ders Kitabı**, Legal Yayınevi, İstanbul, 2016.

KURU Baki/AYDIN Burak, **Medeni Usul Hukuku Ders Kitabı**, 6. Baskı, Yetkin Yayınevi, Ankara, 2021.

MAJNO, **Ceza Kanunu Şerhi (Türk ve İtalyan Ceza Kanunları)**, 3. Cilt, Yargıtay Yayınları, Ankara, 1980.

MALKOÇ İsmail/GÜLER Mahmut, **Uygulamada Türk Ceza Kanunu Özel Hükümler**, 3. Cilt, Adil Yayınevi, Ankara, Baskı Tarihi Belirtilmemiştir.

MEMİŞ Kartal Pınar, “*Resmi Belgede Sahtecilik*”, **Ceza Özel Hukuku**, 6. Cilt, Onikilevha Yayıncılık, İstanbul, 2020.

Meydan Larousse, 10. Cilt.

OĞUZMAN M. Kemal/BARLAS Nami, **Medeni Hukuk Giriş, Kaynaklar Temel Kavramlar**, 23. Baskı, Vedat Kitapçılık, İstanbul, 2017.

OĞUZMAN M. Kemal/SELİÇİ Özer/OKTAY Özdemir Saibe, **Eşya Hukuku Kısaltılmış Ders Kitabı** 4. Baskı, Filiz Kitabevi, İstanbul, 2021.

ÖZBEK Veli Özer/DOĞAN Koray/BACAKSIZ Pınar/TEPE İlker, **Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler**, 13. Baskı, Seçkin Yayınevi, Ankara, 2022.

ÖZBEK Veli Özer/DOĞAN Koray/BACAKSIZ Pınar/TEPE İlker, **Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler**, 14. Baskı, Seçkin Yayınevi, Ankara, 2019.

ÖZGENÇ İzzet, **Türk Ceza Kanunu Gazi Şerhi (Genel Hükümler)**, 3. Baskı, Adalet Bakanlığı Eğitim Dairesi Başkanlığı Yayını, Ankara, 2006.

ÖZGENÇ İzzet, **Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler**, 18. Baskı, Seçkin Yayınevi, Ankara, 2022.

ÖZEN Mustafa, **Ceza Hukuku Genel Hükümler Dersleri**, Adalet Yayınevi, Ankara, 2022.

ÖZEN Mustafa, **Ceza Hukuku Özel Hükümler Dersleri**, 7. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara, 2022.

ÖZEN Mustafa, **Ceza Muhakemesi Hukuku**, 5. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara, 2022.

ÖZTAN Fırat, **Kıymetli Evrak Hukuku**, 25. Baskı, Yetkin Yayınları, Ankara, 2021.

ÖZTÜRK Bahri/TEZCAN Durmuş/ERDEM Mustafa Ruhan /SIRMA Gezer Özge/SAYGILAR Kırıt Yasemin F./ ALAN Akcan Esra/ÖZAYDIN Özlem/ERDEN Tütüncü Esfer/ALTINOK Villemin Derya/TOK Mehmet Can, **Ceza Muhakemesi Hukuku**, 16. Baskı, Seçkin Yayınevi, Ankara, 2022.

PAMUK Gülfem, **Türk ve Fransız Ceza Muhakemesi Hukukunda Mağdurun Makam Olarak Yeri**, Beta Yayın Dağıtım A. Ş., İstanbul, 2012.

PARLAR Ali, **Türk Ceza Kanunu Şerhi**, 2. Cilt, Bilge Yayınevi, Ankara, 2015.

PEKCANITEZ Hakan/ATALAY Oğuz/ÖZEKES Muhammet, **Medeni Usul Hukuku Ders Kitabı**, 10. Baskı, Onikilevha Yayıncılık, İstanbul, 2022.

POROY Reha/TEKİNALP Ünal/ÇAMOĞLU Ersin, **Ortaklıklar Hukuku**, 1. Cilt, 15. Baskı, Vedat Kitapçılık, İstanbul, 2021.

PULAŞLI Hasan, **Şirketler Hukuku Şerhi**, 3. Cilt, 4. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara, 2022.

SELÇUK Sami, **Dolandırıcılık Cürmünün Kimi Suçlardan Ayrımı ve Çeklerle İlgili Suçlar**, Kadioğlu Matbaası, Ankara, 1986.

SEROZAN Rona/ENGİN Baki İlkay, **Miras Hukuku**, 7. Baskı, Seçkin Yayınevi, Ankara, 2021.

SİRMEN Lale, **Eşya Hukuku**, 7. Baskı, Yetkin Yayınları, Ankara, 2019.

SOYASLAN Doğan, **Ceza Hukuku Genel Hükümler**, 9. Baskı, Yetkin Yayınevi, Ankara, 2020.

SOYASLAN Doğan, **Ceza Hukuku Özel Hükümler**, 13. Baskı, Yetkin Yayınları, Ankara, 2020.

ŞAN Sedat, **Resmi Belgede Sahtecilik Suçu**, Bilge Yayınevi, Ankara, 2015.

SUMER Ayşe, **Ticaret Hukuku**, 2. Baskı, Beta Yayınları, İstanbul, 2018.

TANERİ Gökhan, **Uygulamadan Örnek Hükümlerle Ağır Ceza Suçları**, 2. Cilt, 2. Baskı, Yetkin Yayınları, Ankara, 2018.

Taneri Gökhan/Kamışlı, Gani, **Dolandırıcılık-Sahtecilik ve Güveni Kötüye Kullanma Suçları**, Seçkin Yayınevi, Ankara, 2019.

TAŞDEMİR Kubilay, **Belgelerde Sahtecilik Suçları**, 2. Baskı, Girişim Ajans Ofset Matbaa Baskın Yayın, Ankara, 2019.

TAŞDEMİR Kubilay/ÖZKEPİR Ramazan, **Belgelerde Sahtecilik, Mala Karşı Suçlar ve Bilişim Alanında Suçlar**, Adil Yayınevi, Ankara,1998.

TEZCAN Durmuş/ERDEM Mustafa Ruhan/ÖNOK Mustafa, **Teorik ve Pratik Ceza Özel Hukuku**, 20. Baskı, Seçkin Yayınevi, Ankara, 2022.

TOROSLU Nevzat, **Cürümlerin Tasnifi Bakımından Suçun Hukuki Konusu**, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları, Sevinç Matbaası, Ankara, 1970.

TURAN Metin, **Belge Ceza Hukuku**, Adalet Yayınevi, Ankara, 2018.

Tutanaklarla Ceza Muhakemesi Kanunu, Adalet Bakanlığı Yayın İşleri Dairesi Başkanlığı Yayını, Ankara, 2005.

Tutanaklarla Türk Ceza Kanunu, Adalet Bakanlığı Yayın İşleri Dairesi Başkanlığı, Ankara, 2005.

ÜÇOK Coşkun/MUMCU Ahmet/BOZKURT Gülnihal, **Türk Hukuk Tarihi**, 24. Baskı, Turhan Kitabevi, Ankara, 2022.

ÜLGEN Hüseyin/HELVACI Mehmet/KAYA Arslan/NOMER Ertan Füsün, **Kıymetli Evrak Hukuku**, 14. Baskı, Vedat Kitapçılık, İstanbul, 2021.

ÜNVER Yener, **Ceza Hukukuyla Korunması Amaçlanan Hukuksal Değer**, Seçkin Yayınevi, Ankara, 2003.

ÜNVER Yener/HAKERİ Hakan, **Ceza Muhakemesi Hukuku**, 19. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara, 2022.

YAŐAR Osman/GÖKCAN Hasan Tahsin/ARTUÇ Mustafa, **Yorumlu-Uygulamalı Türk Ceza Kanunu**, 5. Cilt, 2. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara, 2014.

YENİSEY Feridun/NUHOĞLU Ayşe, **Ceza Muhakemesi Hukuku**, 10. Baskı, Seçkin Yayınevi, Ankara, 2022.

Yılmaz, Ejder, **Hukuk Sözlüğü**, Seçkin Yayınevi, Ankara, 1986.

YOKUŞ Sevük Handan, **Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler**, 3. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara, 2020.

YURTCAN Erdener, **Yargıtay Kararları Işığında Sahtecilik Suçları**, 4. Baskı, Seçkin Yayınevi, Ankara, 2019.

AKBULUT Berrin, “*Bağlılık Kuralı*”, Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.14, S. 1, Ankara, 2010, s. 167-214.

AKBULUT Berrin, “*Özgü Suçlarda Bağlılık Kuralı (Gerçek ve Görünüşte Özgü Suç ve Sonuçları) ve Resmi Belgede Sahtecilik Suçunda Uygulaması*”, **Belgede Sahtecilik ve Vergi Suçları Sempozyumu**, Ankara, 21-23 Ekim 2019, Yargıtay Başkanlığı Eğitim Müdürlüğü Yayını, Melek Matbası, Ankara, 2020, s. 99-127.

AKBULUT İlhan, “*İslam Hukukunda Suçlar ve Cezalar*”, **AÜHFD**, C. 52, S. 1, Ankara, 2003, s. 167-181.

ALTUNBAŞ Ali, “*İslamiyet Öncesi Türklerde Hukuku*”, **Hasan Kalyoncu Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, C. 12, S. 23, Ankara, 2022, s.15-31.

ARAS Bahattin, “*Sahtecilik İddiası Bakımından Hukuk ve Ceza Mahkemesi Kararlarının Birbirine Etkisi*”, **TBB**, S. 124, Ankara, 2016, s. 357-406.

ARSLAN Çetin, “*Yasaklanmış Hakların Geri Verilmesi*”, **AÜHFD**, C. 56, S. 4, Ankara, 2007, s. 1-53.

ARSLAN Çetin/BAŞTÜRK İlhan, “*Belgede Sahtecilik Suçunun Konusu Olarak Elektronik Ortamdaki Veriler*”, **ERÜHFD**, C. 8, S. 2, Kayseri, 2013, s. 196-219.

ASLAN M. Yasin, “*Türk Ceza Kanunundaki Düzenlemeler Kapsamında Geniş Anlamda Sahtecilik Suçları*”, **ABD**, S. 2, Ankara, 2015, s. 147-172.

AYDEMİR Süleyman Ruhi, “*Evrakta Sahtekârlık Suçları (Yargıtay İçtihatları Doğrultusunda)*”, **Mevzuat Dergisi**, S. 69, İstanbul, 2003, s. 2-9.

AYDIN Hüseyin, “*Ceza Hukukunda Kamu Görevlisi Kavramı*”, **ABD**, S.1, Ankara, 2010, s. 109-128.

BELGİN Derya, “*Elektronik İmzalı Belgelerin Delil Değeri (HUMK m. 295/A)*”, **Hukuk Gündemi Dergisi**, S. 2, Ankara, 2009, s. 37-54.

BİRİNCİOĞLU İsmail, “*Yazı-İmza Ve Sahtecilik İle İlgili İncelemelerde Dikkat Edilmesi Gerekli Hususlar*”, **Prof. Dr. Hayrettin DALOKAY Anısına, Tıp Hukuku Günleri**, 26-27 Eylül 2013, 1. Baskı, Türk Tabipler Birliği Yayını, İstanbul, 2015, s. 56-60.

ÇETİN Halman Emine, “*Elektronik Belgelerin Hâkim Tarafından Delil Olarak Değerlendirilmesi*”, **THD**, C. 6, S. 54, Ankara, 2011, s. 60-71.

ÇİĞLİ Halil, “*Yargıtay Kararları Işığında Sahte Abonelik Sözleşmesi Düzenleme Suçu*”, **THD**, C.10, S.101, Ankara, 2015, s. 32-41.

ÇINAR Ali Rıza, “*Ceza Yargılamasında Kamu Davasına Katılma*” **DEÜHFD**, Prof. Dr. Durmuş Tezcan’a Armağan, C. 21, Özel Sayı, İzmir, 2019, s. 2801-2836.

ÇİÇEK Niyazi, “*Hukuksal Geçerlilik Bakımından Resmi Belgelerin Biçimsel Özellikleri*”, **Amme İdaresi Dergisi**, C. 40, S. 4, Ankara, 2007, s. 133-153.

DEĞİRMENCİ Olgun, “*Sahtecilik Suçlarında Belge Kavramı*”, **Belgede Sahtecilik ve Vergi Suçları Sempozyumu**, Ankara, 21-23 Ekim 2019, Yargıtay Başkanlığı Eğitim Müdürlüğü Yayını, Melek Matbası, Ankara, 2020, s. 139-153.

DEMİREL Hakkı, “*Türk Ceza Kanununun Evrakta Sahtekârlık Cürmü Hakkındaki Hükümlerin Sistematik İzahı Üzerine Bir Deneme*”, **AÜHFD**, C. 13, S. 1, Ankara, 1956, s. 31-52.

DEMREN Dönmez Burcu “*Ceza Sorumluluğunu Azaltan Bir Neden Olarak Haksız Tahrik*”, **İÜHFM**, C. 71, S. 1, İstanbul, 2013, s. 267-294.

DEMREN Dönmez Burcu, “*Türk Ceza Kanunda Kamu Görevlisi Kavramı*”, **TBB**, S. 94, Ankara, 2011, s. 95-130.

DOĞAN Koray, “*Ceza Hukukunda Belge Kavramı*”, **CHD**, C. 5, S. 14, Ankara, 2010, s. 51-66.

DÜLGER Murat Volkan, “*Belgede Sahtecilik Suçlarının Konusu Olarak Elektronik Belge*”, **Belgede Sahtecilik ve Vergi Suçları Sempozyumu**, Ankara, 21-23 Ekim 2019, Yargıtay Başkanlığı Eğitim Müdürlüğü Yayını, Melek Matbası, Ankara, 2020, s. 155-182.

EKİCİ Şahin Meral, “*Dolaylı Faillığe İlişkin Bazı Sorunlar*”, **BÜHFD**, C. 8, S.109, İstanbul, 2013, s. 7-25.

EKİCİ Şahin Meral, “*İştirak Halinde İşlenen Suçlarda Suça Etki Eden Nedenlerin Şeriklere Sirayeti*” **AÜHFD**, C. 64, S. 3, Ankara, 2015, s. 637-686.

ERBAŞ Rahime, “*Kamu Görevlisi Olmayan Sağlık Mesleği Mensuplarının Gerçeğe Aykırı Belge Düzenlemesi Suçu (TCK md. 210/2)*” **İÜHFM** C. 71, S. 1, İstanbul, 2013, s. 331-352.

ERDEM Dilek Özge, “*Türk Ceza Hukukunda Açığa Atılan İmzanın Kötüye Kullanılması Suçu (TCK m. 209)*”, **CHD**, C. 13, S. 37, Ankara, 2018, s. 171-194.

EREM Faruk, “*Ammenin İtimadı Aleyhine Cürümler*”, **AÜHFD**, C. 18, S. 1, Ankara, 1961, s. 101-123.

ERMAN Sahir, “*Ceza Tatbikat ve Takibatında Memur*”, **Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Okulu Dergisi**, C. 2, S. 1-2, Ankara, 1947, s. 235-276.

ERMAN Sahir, “*Evrakta Sahtekârlık Suçlarının Ana Hatları, Tarihçesi ve Müşterek Unsurları*”, **İÜHF**, C. 16, S.1-2, İstanbul, 1950, s. 157-201.

ERMAN Sahir, “*Evrakta Sahtekârlık Suçlarında Resmi Evrak Tabirinden Ne Anlaşılacak Lazım Gelir?*” **Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi**, C. 4, S. 1, Ankara, 1949, s. 127-154.

ERMAN Sahir, “*Evrakta Sahtecilik Suçlarında ‘Varaka’ Mefhumu*” **İÜHF**, C. 15, S. 1, İstanbul, 1949, s. 167-197.

EROĞLU Orhan, “*Sahtecilik İddiasına Dayalı Menfi Tespit ve İstirdat Davalarında Ceza Mahkemesi Kararlarının Hukuk Mahkemesi Kararına Etkisi*”, **THD**, C. 13, S. 146, Ankara, 2018, s. 14-32.

GÖKCAN Hasan Tahsin, “*Özel Belgede Sahtecilik Suçu (TCK m.207)*”, **ABD**, S. 1, Ankara, 2010, s. 209-236.

GÖKCAN Hasan Tahsin, “*Resmi Belgede Sahtecilik Suçu (TCK m. 204)*”, **ABD**, S. 3, Ankara, 2009, s. 93-126.

GÖKCAN Hasan Tahsin, “*Türk Ceza Kanunu Uygulamasında Kamu Görevlisi Kavramı*”, **Ceza Hukuku ve Kriminoloji Dergisi**, C. 3, S. 2, İstanbul, 2015, s. 49-77.

GÖKTAŞ Seracettin, “*Vakıf Üniversiteleri ile Öğretim Elemanları Arasında Yapılan Sözleşmenin Hukuki Niteliği*”, **SÜHF**, C. 29, S. 1, Konya, 2021, s. 581 – 621.

GÖZEL Arif, “*Belgede Sahtecilik Suçlarının Konusu Olarak Belge ve Elektronik Belge*”, **SDÜHF**, C. 5, S. 1, Isparta, 2015, s. 143-201.

GÖZÜBÜYÜK Abdullah Pulat, “*Belgelerde Sahtecilik Cürümleri*”, **Adalet Dergisi**, C. 61, S. 2, Ankara, 1970, s. 73-92.

GÜNER Sedat, “*Belgede Sahteciliğin 213, 4208, 5237 ve 5607 sayılı Kanunlar Yönünden İrdelenmesi*”, **Gümrük ve Ticaret Dergisi**, S. 4, Ankara, 2014, s. 38-52.

İŞİK Bekir, “*Hileli İflas Suçu*”, **Sosyal Bilimler Dergisi**, C.5, S. 2, Sivas, 2020, s. 109-126.

İTİŞGEN Rezzan, “*Resmi Belgede Sahtecilik Suçu*”, **THD**, C. 8, S. 84, Ankara, 2013, s. 49-61.

Kahraman, Recep, “*Belgede Sahtecilik Suçlarında İğfal Kabiliyeti*”, **MÜHFHAD**, C. 26, S. 2, İstanbul, 2020, s. 777-794.

KANBUR Mehmet Nihat, “*Kendiliğinden Hak Alma Fiillerinin Yeni Türk Ceza Kanunu Bakımından Değerlendirilmesi*”, **CHD**, C. 1, S. 2, Ankara, 2006, s. 67-99.

KATOĞLU Tuğrul, “*Ceza Hukukunda Suçun Mağduru Kavramının Sınırları*” **AÜHFD**, C. 61, S. 2, Ankara, 2012, s. 657-694.

KAYLAN Keskin, “*Belgelerde Sahtecilik Suçları (765 Sayılı TCK İle TCK Hükümet Tasarısı Ve TBMM Adalet Komisyonu'nca Kabul Edilen Tasarı Metnindeki Düzenlemelere Göre Karşılaştırmalı Bir İnceleme)*”, **Türk Ceza Kanunu Reformu II, Makaleler, Görüşler, Raporlar**, TBB Yayınları, Ankara, 2004, s.163-184.

KAYMAZ Seydi, “*5237 sayılı Türk Ceza Kanuna Göre İştirak Halinde İşlenen Suçlarda Nitelikli Hallerin Diğer Suç Ortaklarına Geçişi Sorunu*”, **Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, C. 16, S. 2, Ankara, 2012, s. 117-168.

KILIÇOĞLU Yılmaz Kumru, “*Resmi Vasiyetname*”, **TBBD**, C. 30, S. 133, Ankara, 2017, s. 369-392.

KOCA Mahmut, “*Suçun Özel Görünüş Şekillerine İlişkin Yargıtay İçtihatlarının Değerlendirilmesi*”, **Ceza Hukuku ve Kriminoloji Dergisi**, C. 3, S. 2, İstanbul, 2015, s. 103-118.

KOÇ Cevat, “*Resmi Belgenin Özünde Sahtecilik Suçu*” **İstanbul Barosu Dergisi**, C. 67, S. 4-5-6, İstanbul, 1993, s. 321-330.

KÖKEN Enes, “*Resmi Belgenin Düzenlenmesinde Yalan Beyan Suçu*”, **TAAD**, S. 28, Ankara, 2016, s. 85-102.

MAHMUTOĞLU Fatih Selami, “*TBMM Adalet Komisyonunda Kabul Edilen Türk Ceza Kanunu Tasarısı Hakkında Görüş*” **Türk Ceza Kanunu Reformu, II, Makaleler, Görüşler, Raporlar**, 2. Kitap, TBB Yayınları, Ankara, 2004, s. 357-378.

MEMİŞ Kartal Pınar, “*Türk Ceza Kanununda Resmi Belgeyi Bozmak, Yok Etmek Veya Gizlemek Suçu: TCK. m. 205*”, **AÜHFD**, C. 68, S. 3, Ankara, 2019, s. 551-564.

OKUYUCU Ergün Güneş, “*Bilirkişi Raporu Üzerinde Gerçekleştirilen Sahtecilik Fiillerinin Niteliği*”, **İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi** C. 4, S.1, Malatya, 2013, s. 265-274.

ÖZBEK Veli Özer, “*Türk Hukukunda Bilirkişinin Ceza Sorumluluğu*”, **CHD**, C. 13, S. 38, Ankara, 2018, s. 11-23.

ÖZBEK Mustafa Serdar / Yardım, Mehmet Ertan, “*Elektronik Noterlik İşlemleri*”, **Türkiye Noterler Birliği Hukuk Dergisi**, S.1, Ankara, 2016, s. 3-118.

ÖZEN Mustafa, “*5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu Üzerine Bazı Tespit ve Değerlendirmeler*”, **THD**, C. 2, S. 8, Ankara, 2007, s. 83-90.

ÖZEN Mustafa, “*Türk Ceza Kanunu’nda Düzenlenen Hileli ve Taksirli İflas Suçları (TCK m. 161, 162)*”, **AÜHFD**, C. 65, S. 4, Ankara, 2016, s. 3567-3584.

ÖZGENÇ İzzet, “*Kamu Görevi Yükümlülük Suçları, Yükümlülük Suçlarına İştirak (Karar İncelemesi)*”, **SÜHFD**, C. 4, S. 1-2, Konya, 1994, s. 329-348.

SARIGÜL Ali Tanju, “*Ceza Hukukunda Hata Kavramı ve Suçun Maddi Unsurlarında Hatanın Ceza Sorumluluğuna Etkisi*”, **ERÜHFD**, C. 14, S. 2, Kayseri, 2019, s. 663 – 692.

SEVER Çiğdem, “*Bir Kamu Kurumu Olarak Vakıf Üniversiteleri ve Bu Üniversitelerde Çalışan Akademisyenlerin Hukuki Statüsü*”, **Legal Hukuk Dergisi**, C.14, S. 158, İstanbul, 2016, s. 1176-1216.

SOYASLAN Doğan, “*Belgede Sahtecilik Suçları*”, **Belgede Sahtecilik ve Vergi Suçları Sempozyumu**, Ankara, 21-23 Ekim 2019, Yargıtay Başkanlığı Eğitim Müdürlüğü Yayını, Melek Matbası, Ankara, 2020, s. 13-20.

SOYASLAN Doğan “*Ceza Hukukunda Memur Kavramı (Kamu Menfaati İçin Görevlendirilmiş Şahıslar)*”, **AÜHFD**, C. 45, S. 1-4, Ankara, 1996, s. 41-53.

ŞAN Sedat, “*Resmi Belgede Sahtecilik*”, **THD**, C. 10, S. 107, Ankara, 2015, s. 94-105.

ŞAHİN Faruk, “*Yönetim Hukukundaki Memur Kavramı ile Ceza Hukukundaki Memur Kavramının Karşılaştırılması*”, **ABD**, S. 1, Ankara, 2004, s. 47-74.

TEKİN Nurullah, “*Resmi Belgede Sahtecilik Suçunda Bazı Özel Durumlar*”, **TAAD**, S. 19, Ankara, 2014, s. 903-941.

TOROSLU Haluk, “*Suç Uydurma Suçu*”, **ABD**, S. 1, Ankara, 2013, s. 319-337.

TÖNGÖR Ali Rıza, “*Yargıtay Kararları Doğrultusunda İştirak Türü Olarak Dolaylı Faillik ve Azmettirme*”, **CHD**, C. 10, S. 28, Ankara, 2015, s. 223-259.

TURANLI Hüsnü, “*Türk Hukukunda Alonj*”, **Ticaret ve Fikri Mülkiyet Hukuku Dergisi**, C. 3, S. 1, Ankara, 2017, s. 119-128.

TÜRAY Aras “5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu’nun 5. Maddesine İlişkin Bir İnceleme”, Nur Centel’e Armağan, **MÜHFHAD**, C. 19, S. 2, İstanbul, 2013, s. 1727-1748.

“Türk Ceza Kanunu Tasarı’sı Hakkında Galatasaray Üniversitesinin Görüşü”, **Türk Ceza Kanunu Reformu, İkinci Kitap, Makaleler, Görüşler, Raporlar**, TBB Yayınları, Ankara, 2004, s. 319-327.

ÜNVER Yener, “TCK’deki Evrakta Sahtecilik Suçları”, **Hukuk Köprüsü**, C. 3, S. 4, Ankara, 2013.

ÜZÜLMEZ, İlhan, “Zincirleme Suç Hükümlerinin Belgede Sahtecilik Suçları Bağlamında Uygulanmasına İlişkin Değerlendirmeler”, **Belgede Sahtecilik ve Vergi Suçları Sempozyumu**, Ankara, 21-23 Ekim 2019, Yargıtay Başkanlığı Eğitim Müdürlüğü Yayını, Melek Matbası, Ankara, 2020, s. 79-97.

YILDIRIM Gökçe, “Resmi Belgede Sahtecilik Suçunun Zincirleme Suç Olarak İşlenmesi”, **BÜHFD**, C. 13, S. 161, İstanbul, 2018, s. 99-136.

YOKUŞ Sevük Handan, “Özel Belgede Sahtecilik Suçu (TCK m.207)”, **DÜHFD**, C. 24, S. 41, Diyarbakır, 2019, s. 229-255.

YILMAZ Yurtseven, “Klasik Dönem Osmanlı Ceza Hukukunda Ta’zir Suç ve Cezaları”, **SÜHFD**, C. 9, S. 3-4, Konya, 2001, s. 265-292.

ZAFER Hamide, “Ceza Hukuku Uygulamasında Kamu Görevlisi (Public Official in the Application of Criminal Law)”, **YÜHFD**, Duygun Yarsuvat’a Armağan, C. 9, S. 2, İstanbul, 2012, s. 213-226.

Tezler

AKIN Gülfer, **Resmi Belgede Sahtecilik Suçu**, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara, 2021.

AYTEKİN İnceoğlu Asuman, **Bankacılık Kanunu’nda Yer Alan Suçları**, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul, 2006.

ÇATAKOĞLU Buket, **Türk Sermaye Piyasası Hukukunda Borçlanma Araçları**, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul, 2015.

DAĞOĞLU Yeşim, **Resmi Belgede Sahtecilik Suçu**, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İzmir, 2016.

DELİDUMAN Seyithan, **Medeni Hukuk ve İcra İflas Hukukunda Noter Senetleri**, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara, 1999.

ERMAN R. Barış, **Yanılmanın Ceza Sorumluluğuna Etkisi**, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul, 2006.

GÖKMEN Mustafa Kemal, **Resmi Belgede Sahtecilik Suçu**, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Konya, 2019.

GÜLER Gökhan, **Resmi Belgede Sahtecilik Suçu**, Çankaya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara, 2018.

KOÇ Mehmet, **“Osmanlı Hukukunda Ta'zir Suç ve Cezaları”** Necmettin Erbakan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Konya, 2017.

ÖZCAN Onur, **“Türk Hukukunda Vergi Suçları”**, Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul, 2014.

TURAN Taha Yasin, **Resmi Belge Hükmündeki Belgelerde Sahtecilik Suçu (TCK md. 210/1)**, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Erzurum, 2019.

TURHAN Çağda Nur, **Resmi Belgede Sahtecilik Suçu**, İstanbul Kültür Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, 2016.

ÜSTÜNER Ali, **Resmi Belgede Sahtecilik Suçu**, Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Diyarbakır, 2013.

Elektronik Kaynaklar

ARIK Feda Şamil, *“Eski Türk Ceza Hukukuna Dair Notlar I Suçlar ve Cezalar”*, **Tarih Araştırmaları Dergisi**, C. 17, S. 28, Ankara, 1995, s. 1-50.
<https://dergipark.org.tr/tr/pub/tariharastirmalari/issue/47820/604038>, E. T. 08.08.2022.

DEMİRTAŞ Özgür, *“Tahvil nedir? Bono nedir? Eurobond nedir? ve Bundan bize ne?”*
<https://www.youtube.com/watch?v=NMiuATGiP-A>

<https://legal.com.tr>.

<https://www-lexpera-com-tr>.

<https://sozluk.gov.tr>.

NOT: Bu ön baskı, hakem/bilirkişi tarafından onaylanmamış yeni araştırmaları bildirir ve bu alanda birden fazla uzmana danışılmadan kaynak bilgi olarak kullanılmamalıdır.

YAZICIOĞLU Yılmaz, “*Kamu İdaresinin Güvenirliğine ve İşleyişine Karşı Suçlar*”, **Türk Ceza Kanunu Reformu, Birinci Kitap, Toplumsal Değişim Sürecinde Türk Ceza Kanunu Reformu Paneli**, 21-22 Mayıs 2004, Ankara, <http://tbbyayinlari.barobirlik.org.tr/TBBBooks/tck-reformu-1.pdf>, s.220-223.

Preprint